

Taloustohtori kertoo EU-maiden maatalouden kannattavuudesta

Arto Latukka ja Olli Rantala, MTT

MTT:n Taloustohtori-verkkopalvelusta on saanut kesäkuusta lähtien maatalousyriyten kirjanpidon tietoverkoston (FADN) aineistoon perustuvat EU-jäsenmaiden maataloustulokset vuosilta 1989–2004. Palvelu löytyy osoitteesta www.mtt.fi/eufadn. Esimerkiksi vuodelta 2004 tietokannassa on 74 000 yrityksen tiedot, jotka painotettuina kuvaavat 4 miljoonan yrityksen keskiarvotuloksia. Suomen aineiston muodostavat kannattavuuskirjanpitotilat.

FADN on maatalousyriyten kirjanpidon tietoverkosto. Maataloustulo on keskeinen FADN-tunnusluku. Tietynsuuruisen maataloustulon saavuttamiseksi tarvittavan oman työn ja pääoman määrä vaihtelee suuresti maittain ja tuotantosuunnittain. Maataloustulo ei huomioi näistä aiheutuvia palkka- ja korkovaatimuskustannuksia lainkaan.

FADN-aineiston mukaan vuonna 2004 vieraasta työstä maksettiin EU:ssa keskimäärin 6,5 euroa tunnilta vaihdellen Puolan ja Liettuan noin 1,3:sta Ruotsin 16,6:een ja Tanskan 17,8 euroon tuntia kohti. Vieraasta pääomasta maksettiin korkoa keskimäärin 2,4 % vaihdellen Kreikan 0,3:sta Unkarin 6,8 %:iin. Palkkavaatimus voidaan laskea kertomalla yrittäjän työtunnit palkatulle työvoimalle maksetulla tuntipalkalla. Korkovaatimus voidaan puolestaan laskea kertomalla oman pääoman määrä vieraasta pääomasta maksetulla korkoprosentilla.

Nämä palkka- ja korkovaatimuskustannukset yhdistettiin MTT:ssä FADN-aineistoon ja laskettiin maatalousyriyten kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut, joissa otetaan huomioon kaikki tuotannosta aiheutuvat kustannukset. Näin voidaan verrata eri maiden ja tuotantosuuntien kannattavuutta EU:n laajuisesti. MTT julkisti tulokset syyskuussa uudessa FADN Advanced Results - verkkopalvelussa (www.mtt.fi/eufadn-adv).

Kannattavuuserot suuria EU:ssa

Kannattavuuskerroin oli vuonna 2004 EU:ssa keskimäärin 0,70 eli maataloustulo kattoi 70 % palkka- ja korkovaatimuksesta. Kannattavuuskerroin oli heikoin Ruotsissa 0,11 ja Tanskassa 0,13 ja paras Liettuassa 2,06 ja Virossa 1,52. Suomen kannattavuuskerroin oli 0,61.

Maataloudesta saatu työansio saadaan vähentämällä maataloustulosta oman pääoman korkovaatimus. Kun työansio jaetaan työtunneilla, saadaan työtuntiansio, jota voidaan käyttää vertailuissa palkansaajien tuntiansioihin. EU-viljelijät saivat maataloudesta vuonna 2004 keskimäärin vain 3,63 euroa tuntia kohti. Suomessa saatiin 5,4 euroa, Ranskassa ja Espanjassa päästiin lähes 10 euron työtuntiansioon.

Vakavaraisuuden tunnusluvuksi on laskettu oman pääoman ja yrityksen koko varallisuuden suhde eli omavaraisuusaste. Se oli keskimäärin 84 % vaihdellen Tanskan 43 %:sta aina Kreikan ja Italian 99 %:iin. Suomen omavaraisuusaste oli 74 %. Maatalousyritykset ovat yleisesti vakavaraisia, mutta pääoman tuotto jää heikoksi. Oman pääoman tuotto oli keskimäärin vain 0,16 % vaihdellen Ruotsin -11,8 %:sta Liettuan 13,8 %:iin.

Tunnuslukujen hakeminen verkkopalvelusta helppoa

MTT:n uudesta verkkopalvelusta saa "nappia painamalla" kaikkien jäsenmaiden keskeiset tunnusluvut tilivuodesta 1989 lähtien. Samalla tavoin saa jäsenmaittain tunnusluvut ja niiden laskemisessa käytetyt muuttujat kolmen perusraportin muodossa jokaiselta tilivuodelta 1989 - 2004. Palvelun käyttäjä voi myös itse määritellä, mitä luokittelijoita käyttäen hän haluaa taulukon nähdä. Luokittelijat ovat tilivuosi, jäsenmaa, FADN-alue, LFA-alue, tilakoko, luonnonmukainen tai tavanomainen tuotanto ja viisi eri tuotantosuuntaluokittelua. Palvelu tuottaa raportit valittujen luokittelutekijöiden perusteella. Palvelun käyttö on englanninkielisenäkin helppoa.

Lisätietoja: arto.latukka@mtt.fi
puh. (09) 5608 6220

FADN Advanced Results -verkkopalvelun tunnusluvut.

Family Farm Income (FFI)	Maataloustulo
Wage claim	Palkkavaatimus
Interest claim	Korkovaatimus
Entrepreneur's Profit	Yrittäjänvoitto
Profitability Ratio	Kannattavuuskerroin
Net worth	Oma pääoma
Annual Earnings	Vuosittainen työansio
Hourly Earnings	Työtuntiansio
Net Profit	Nettotulos (omalle pääomalle jäävä tuotto)
Return on Equity, %	Oman pääoman tuotto prosentti
Return on Assets, %	Kokonaispääoman tuotto prosentti
Turnover Ratio	Pääoman kiertonopeus
Equity Ratio	Omavaraisuusaste

Total costs	Kokonaiskustannukset
Total gross return	Kokonaistuotto
Total costs-%	Kokonaiskustannusprosentti

Maatalouden kannattavuuskertoimet EU:ssa jäsenmaittain vuonna 2004.

Maa	Kannattavuuskerroin
Ruotsi	0,11
Tanska	0,13
Kypros	0,26
Alankomaat	0,35
Yhdistynyt kuningaskunta	0,39
Slovenia	0,43
Irlanti	0,55
Saksa	0,56
Suomi	0,61
Unkari	0,62
Portugali	0,62
Slovakia	0,67
EU keskimäärin	0,70
Luxemburg	0,76
Itävalta	0,78
Belgia	0,83
Ranska	0,86
Italia	1,09
Puola	1,14
Latvia	1,29
Tsekin tasavalta	1,38
Kreikka	1,47
Espanja	1,48
Viro	1,52
Liettua	2,06